

De staatssecretaris van Volksgezondheid
Welzijn en Sport,
Mevrouw drs. C.I.J.M Ross-van Dorp,
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
3	GVM2522185	Rfv2005051052	20-01-2005
Inlichtingen bij	Dossier/volgnummer	Doorkiesnummer	
G.A. van Nijendaal	55807A-051	070-426 7232	
Onderwerp			
Aanpassing specifieke uitkering MO/VB			

Geachte mevrouw Ross-van Dorp,

In oktober 2004 ontving de Raad afschriften van een briefwisseling tussen de gemeente Doetinchem en uw ministerie over de gevolgen van de gemeentelijke herindeling in de Achterhoek voor de specifieke uitkering maatschappelijke opvang en verslavingszorgbeleid (MO/VB).

In de brief wijst de gemeente Doetinchem er op dat als gevolg van de gemeentelijke herindeling het werkgebied van de gemeente Doetinchem als centrumgemeente voor de MO/VB wordt uitgebreid. Op grond daarvan verzoekt de gemeente een herberekening per 1 januari 2005 voor de MO/VB uitkering.

Het secretariaat van de Raad voor financiële verhoudingen zorgt jaarlijks voor een actualisering van de uitkering op basis van het door de Raad vervaardigde verdeelmodel¹, waarbij ook volgens vaste procedures rekening wordt gehouden met de gevolgen van gemeentelijke herindelingen.

Naast het verwerken van herindelingen, gaat het bij de actualisatie ook om de aanpassing van het macrobudget en de actualisatie van de uitkeringsgegevens. Voor dit laatste wordt gebruikgemaakt van de gegevens voor de uitkering uit het gemeentefonds van november voorafgaande aan het uitkeringsjaar. De uitkomsten van deze actualisatie zijn door het secretariaat op ambtelijk niveau al aan uw ministerie verstrekt.

De Raad hecht, gelet op de eerder genoemde briefwisseling, er aan u nu ook formeel op de hoogte te stellen. Ook geven de uitkomsten enige aanleiding tot het maken van opmerkingen bij de verdeelsystematiek. Gelijktijdig bevestigt de Raad hiermee de

---

¹ Advies specifieke uitkeringen vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en verslavingszorg van 28 december 1998, Rfv 07.30/001.024.

ontvangst van de adviesaanvraag over de herziening van het verdeelstelsel voor maatschappelijke opvang, verslavingszorgbeleid en vrouwenopvang (VO).

- Vrouwenopvang

Het verdeelmodel voor de vrouwenopvang is gebaseerd op het eerder genoemde advies van de Raad uit 1998. Het voorstel houdt in dat 90% van het budget verdeeld wordt door middel van de maatstaf aantal inwoners. De resterende 10 % wordt verdeeld op basis van de maatstaf minderheden. Toepassing van de gehanteerde uitgangspunten leidt tot de verdeling zoals weergegeven in bijlage I.

De verschillen in procenten tussen de jaren 2004 en 2005 zijn beperkt. Relatieve uitschieters zijn de centrumgemeenten Deventer, Arnhem, Almere en Den Haag. De oorzaak hiervan is dat door de gemeentelijke herindeling het verzorgingsgebied van de gemeente Deventer kleiner is geworden. De gemeenten Didam en Vorden vallen voor de vrouwenopvang voortaan onder Arnhem. De gemeentelijke herindeling in de Achterhoek heeft geen gevolgen voor Doetinchem. Doetinchem is geen centrumgemeente voor de vrouwenopvang. De stijging van Almere en Den Haag is toe te schrijven aan de relatieve sterke groei van het aantal inwoners.

Conclusie is dat het verdeelmodel doet wat het wordt geacht te doen. De uitkomst is een logisch gevolg van de thans geldende verdeelregels. Het is wel van belang dat de centrumgemeenten ook in kennis worden gesteld van de gewijzigde regio-indeling.

- Maatschappelijke opvang

Voor het onderdeel maatschappelijke opvang en verslavingszorg zijn oorspronkelijk door de Rfv twee verschillende modellen ontwikkeld. Na samenvoeging van de beide uitkeringen per 2001 heeft VWS er voor gekozen de gelden voortaan alleen te verdelen via de verdeelmodule voor maatschappelijke opvang.

Het model verdeelt 40% van het totale budget op basis van het aantal inwoners. Via de gewogen maatstaf aantal inwoners met een laag inkomen wordt 50% verdeeld en 10% wordt via het aantal uitkeringsontvangers verdeeld (gecorrigeerd met het aantal bijstandontvangers, dit vanwege instabiliteit). Voor 2005 zijn ook een paar technische correcties doorgevoerd in de regio-indeling. Toepassing van de gehanteerde uitgangspunten leidt tot de verdeling zoals weergegeven in bijlage II.

Het algemene beeld is dat tussen 2004 en 2005 er geen grote verschuivingen optreden in de relatieve aandelen van de centrumsteden. De gemeente Arnhem gaat er relatief gezien iets sterker op achteruit dit heeft te maken met de herindeling in de Achterhoek waardoor tegelijkertijd de gemeente Doetinchem haar relatieve aandeel ziet toenemen. De groei van de gemeente Almere is geheel toe te schrijven aan de groei van de bevolking.

Opvallend is wel de ontwikkeling van het aandeel van de drie grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De verdeelwijze voor 2005 is gebaseerd op het oorspronkelijke

advies. Ten onrechte is in voorgaande jaren niet gecorrigeerd voor het aantal bijstandontvangers. Gevolg hiervan is dat centrumgemeenten die in verhouding een groot aantal bijstandontvangers hebben ten opzichte van het aantal uitkeringsontvangers (WAO, WAZ, WAJONG, WIW e.d.), hun relatieve aandeel iets zien dalen. Gemeenten met relatief weinig bijstandontvangers ten opzichte van andere uitkeringsontvangers ondervinden daarentegen een licht voordeel. In het algemeen blijkt er op regioniveau een sterke relatie tussen beide groepen uitkeringsontvangers, alleen bij de grote steden is sprake van een relatief groter aantal bijstandontvangers. Wij adviseren u om de oorspronkelijke verdeelmethodiek te volgen mede gelet op de dynamiek van het aantal bijstandontvangers in met name de grote steden als gevolg van de Wet Werk en Bijstand. In bijlage III is volledigheidshalve nog wel de uitkomst voor 2005 weergegeven op basis van de berekeningswijze van vorige jaren.

Conclusie is dat het oorspronkelijke verdeelmodel doet wat het wordt geacht te doen. De uitkomst is een logisch gevolg van de gehanteerde uitgangspunten. Wel merkt de Raad op dat in de oorspronkelijke opzet van de verdeling apart rekening werd gehouden met het verslavingsbeleid.

In het nog uit te brengen advies over de verdeelsleutel zal de Raad nader ingaan op mogelijke knelpunten in de huidige verdeelsystematiek.

De Raad voor de financiële verhoudingen,

Mw. A. van den Berg, voorzitter

M.P.H. van Haeften, secretaris

Bijlage I
Actualisering verdeling vrouwenopvang voor 2005

Regio	VO 2004 %	VO 2005 € 47843000 mln	VO 2005 %	Vershil 2005-2004
Groningen	3,34%	1594813,879	3,33%	-0,01%
Leeuwarden	3,66%	1748645,928	3,65%	0,00%
Emmen	2,74%	1309348,918	2,74%	0,00%
Zwolle	2,97%	1420763,411	2,97%	0,00%
Enschede	3,70%	1766728,444	3,69%	-0,01%
Deventer	2,89%	1358254,959	2,84%	-0,05%
Arnhem	4,11%	1983126,404	4,15%	0,04%
Ede	1,29%	620100,2284	1,30%	0,01%
Nijmegen	2,96%	1419295,103	2,97%	0,00%
Utrecht	4,93%	2371429,315	4,96%	0,02%
Amersfoort	2,31%	1110311,352	2,32%	0,01%
Almere	2,28%	1117794,501	2,34%	0,06%
Hilversum	1,50%	715540,8479	1,50%	0,00%
Den Helder	0,95%	454358,8509	0,95%	0,00%
Alkmaar	2,53%	1214820,952	2,54%	0,01%
Haarlem	2,44%	1162164,869	2,43%	-0,01%
Amsterdam	7,41%	3546974,331	7,41%	0,01%
Zaanstad	1,92%	922813,8868	1,93%	0,01%
Leiden	3,06%	1458523,265	3,05%	-0,01%
Den Haag	5,12%	2464098,549	5,15%	0,03%
Delft	1,73%	833305,2115	1,74%	0,01%
Gouda	1,46%	693067,2667	1,45%	-0,01%
Rotterdam	5,83%	2785098,512	5,82%	-0,01%
Vlaardingen	1,24%	588877,1818	1,23%	-0,01%
Spijkenisse	1,78%	852214,7257	1,78%	0,00%
Dordrecht	2,41%	1154406,287	2,41%	0,00%
Vlissingen	2,19%	1046951,865	2,19%	-0,01%
Breda	4,03%	1926345,155	4,03%	0,00%
Tilburg	2,60%	1243130,271	2,60%	0,00%
Den Bosch	3,75%	1787737,097	3,74%	-0,01%
Eindhoven	3,13%	1494479,872	3,12%	0,00%
Helmond	1,18%	565923,289	1,18%	0,00%
Venlo	2,89%	1377457,107	2,88%	-0,01%
Heerlen	1,53%	724090,3306	1,51%	-0,02%
Maastricht	2,12%	1010007,835	2,11%	-0,01%
Totalen	100,00	47843000	100	

Bijlage II
Actualisering verdeling maatschappelijke opvang voor 2005

Regio	MO 2004	MO 2005 187589000	MO 2005 %	Vershil 2005 -2004
Groningen	4,38%	8192768,445	4,37%	-0,01%
Leeuwarden	4,05%	7601114,25	4,05%	0,01%
Emmen	0,69%	1313533,403	0,70%	0,01%
Assen	1,37%	2608549,059	1,39%	0,02%
Zwolle	2,66%	5061490,296	2,70%	0,04%
Almelo	0,99%	1879892,34	1,00%	0,02%
Enschede	2,08%	3918864,718	2,09%	0,01%
Deventer	0,99%	1830509,301	0,98%	-0,02%
Apeldoorn	1,13%	2144953,381	1,14%	0,01%
Arnhem	2,24%	3972046,169	2,12%	-0,12%
Ede	0,80%	1524772,133	0,81%	0,01%
Doetinchem	1,10%	2326531,565	1,24%	0,15%
Nijmegen	2,73%	5136227,419	2,74%	0,00%
Utrecht	5,21%	9906115,224	5,28%	0,07%
Amersfoort	1,72%	3269291,875	1,74%	0,03%
Almere	1,53%	2967970,99	1,58%	0,05%
Hilversum	0,93%	1761922,467	0,94%	0,01%
Den Helder	0,58%	1116877,229	0,60%	0,01%
Alkmaar	0,93%	1777314,763	0,95%	0,02%
Hoorn	0,71%	1366080,02	0,73%	0,02%
Haarlem	1,92%	3622704,734	1,93%	0,01%
Amsterdam	15,74%	29194325,22	15,56%	-0,17%
Zaanstad	0,65%	1235323,474	0,66%	0,01%
Purmerend	0,49%	955031,5574	0,51%	0,02%
Leiden	2,23%	4205459,663	2,24%	0,01%
Den Haag	6,95%	12792008,8	6,82%	-0,13%
Delft	0,97%	1896168,383	1,01%	0,04%
Gouda	0,79%	1478014,138	0,79%	0,00%
Rotterdam	10,71%	19651755,68	10,48%	-0,23%
Vlaardingen	0,71%	1296630,709	0,69%	-0,02%
Spijkenisse	1,03%	1935778,814	1,03%	0,00%
Dordrecht	1,67%	3128606,666	1,67%	0,00%
Vlissingen	1,72%	3246863,702	1,73%	0,01%
Bergen op Zoom	0,97%	1837692,864	0,98%	0,01%
Breda	2,03%	3820397,604	2,04%	0,01%
Tilburg	2,24%	4222722,871	2,25%	0,01%
Den Bosch	1,36%	2583277,663	1,38%	0,01%
Oss	1,32%	2524321,335	1,35%	0,03%
Eindhoven	3,15%	5917833,425	3,15%	0,00%
Helmond	0,79%	1514481,656	0,81%	0,01%
Venlo	2,38%	4560139,029	2,43%	0,05%

Heerlen	1,40%	2610276,802	1,39%	-0,01%
Maastricht	1,95%	3682360,17	1,96%	0,01%
Totalen	100	187589000	100	

Vet gedrukt zijn de GSB-gemeenten.

Bijlage III
Actualisering verdeling maatschappelijke opvang voor 2005 (zonder correctie
bijstandontvangers)

Regio	MO 187589000	MO 2005 zonder	MO 2005 met	Vershil met en
		bijstandontvangers correctie %	bijstandontvangers correctie %	zonder correctie bijstandontvangers
Groningen	8.222.879,56	4,38%	4,37%	-0,01%
Leeuwarden	7.593.101,47	4,05%	4,05%	0,00%
Emmen	1.296.600,16	0,69%	0,70%	0,01%
Assen	2.569.767,32	1,37%	1,39%	0,02%
Zwolle	5.000.601,59	2,67%	2,70%	0,03%
Almelo	1.852.919,86	0,99%	1,00%	0,01%
Enschede	3.904.104,21	2,08%	2,09%	0,01%
Deventer	1.807.917,77	0,96%	0,98%	0,02%
Apeldoorn	2.114.191,26	1,13%	1,14%	0,01%
Arnhem	3.992.361,31	2,13%	2,12%	-0,01%
Ede	1.512.519,13	0,81%	0,81%	0,00%
Doetinchem	2.274.069,44	1,21%	1,24%	0,03%
Nijmegen	5.133.904,14	2,74%	2,74%	0,00%
Utrecht	9.884.594,13	5,27%	5,28%	-0,01%
Amersfoort	3.237.206,98	1,73%	1,74%	0,01%
Almere	2.964.482,21	1,58%	1,58%	0,00%
Hilversum	1.741.628,52	0,93%	0,94%	0,01%
Den Helder	1.100.550,49	0,59%	0,60%	0,01%
Alkmaar	1.756.123,34	0,94%	0,95%	0,01%
Hoorn	1.332.714,03	0,71%	0,73%	0,02%
Haarlem	3.587.815,28	1,91%	1,93%	0,02%
Amsterdam	29.451.232,36	15,70%	15,56%	-0,14%
Zaanstad	1.217.203,30	0,65%	0,66%	0,01%
Purmerend	930.922,09	0,50%	0,51%	0,01%
Leiden	4.172.405,95	2,22%	2,24%	0,02%
Den Haag	12.947.747,74	6,90%	6,82%	-0,08%
Delft	1.881.687,96	1,00%	1,01%	0,01%
Gouda	1.472.476,91	0,78%	0,79%	0,01%
Rotterdam	20.025.628,12	10,68%	10,48%	-0,20%
Vlaardingse	1.326.251,34	0,71%	0,69%	-0,02%
Spijkenisse	1.933.846,11	1,03%	1,03%	0,00%
Dordrecht	3.137.407,95	1,67%	1,67%	0,00%
Vlissingen	3.228.713,35	1,72%	1,73%	0,01%
Bergen op Zoom	1.819.626,26	0,97%	0,98%	0,01%
Breda	3.806.696,79	2,03%	2,04%	0,01%
Tilburg	4.191.535,87	2,23%	2,25%	0,02%

Den Bosch	2.552.627,67	1,36%	1,38%	0,02%
Oss	2.464.376,45	1,31%	1,35%	0,04%
Eindhoven	5.896.671,59	3,14%	3,15%	0,01%
Helmond	1.495.753,18	0,80%	0,81%	0,01%
Venlo	4.506.563,47	2,40%	2,43%	0,03%
Heerlen	2.597.548,26	1,38%	1,39%	0,01%
Maastricht	3.652.025,12	1,95%	1,96%	0,01%
Totalen	187.589.000,00	100	100	